

СТАНОВИЩЕ

Относно: Обявен конкурс за заемане на академичната длъжност *доцент* в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност Педиатрия за нуждите на *Катедра Педиатрия* към Факултет *Медицина* на Медицински университет – Варна, публикуван в *Държавен вестник*, бр. 32 от 26.04.2022 г.

Кандидат (единствен): д-р Красимира Иванова Колева, д.м.

Становище от: проф. д-р Ружа Златанова Панчева-Димитрова, д.м., член на Научно жури по заповед Р-102-1161/10.05.2022 г. на Ректора на МУ – Варна.

1. Кратки биографични и професионални данни за кандидата

Д-р Красимира Иванова Колева е родена на 17.06.1966 г., с. Ветрино, обл. Варна. Завършила Медицински университет – Варна през 2000 г. Придобива последователно специалност „детски болести“ през 2009 год. и „детска гастроентерология“ през 2016 год.

Академичната ѝ кариера стартира през 2018 г. в МУ – Варна като редовен асистент в катедра „Педиатрия“. В периода 2019 г. - 2021 г. е самостоятелен докторант към същата катедра, специалност „Педиатрия“. Защитава успешно дисертационен труд на тема: „*Някои съвременни диагностични аспекти на възпалителните чревни заболявания при деца и юноши*“ и придобива образователната и научна степен *доктор*.

Годишната и учебна натовареност през последните четири академични години отговаря на норматив приет от академичен съвет от 220 часа- българоезиково обучение.

Следдипломната ѝ квалификация е свързана главно с диагностиката и терапията на възпалителните чревни заболявания в детска възраст, диагностичните подходи при стомашно-чревните болести, значението на пробиотиците, профилактиката и лечението на хранителните алергии.

2. Оценка на научната дейност на кандидата

Представеният списък на научните трудове на д-р Колева включва 38 заглавия. След отчитане на дисертационния труд и публикациите до заемането на академичната длъжност доктор по медицина, за рецензиране по настоящия конкурс са налични 34 публикации (31 в български и 3 в чужди) в научни издания, от които 9 реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни и 25 в нереферирани списания или редактирани колективни томове.

От множеството участия в български и международни форуми, само за 4 е подадена информация в официално подадената справка.

3. Основни приноси в научните трудове

Приносите на научните трудове на д-р Колева могат да бъдат групирани в следните три основни научни направления:

- ✓ Диагностика и лечение на възпалителните чревни заболявания

Дисертацията и монографията разглеждат ВЧЗ при деца и тийнейджъри.

Повече от 10 микро РНК са били изследвани за диагностичната им полезност при деца с улцерозен колит и болест на Крон. Анемията и възпалението са свързани с микро РНК195, микро РНК131-а, микро РНК142-3р и микро РНК 223. За първи път в България са дефинирани лабораторни маркери и специфични образни техники за болестта на Крон, улцерозния колит и неспецифичния колит. Редица лабораторни показатели (еритроцити, левкоцити, хемоглобин, серумно желязо, С-реактивен протеин, фибриноген, фекален калпротектин, цитоплазмени и перинуклеарни антинеутрофилни цитоплазмени антитела) и съвременни техники са свързани с диагностични и диференциално-диагностични подходи при Болест на Крон, улцерозен колит и неспецифичен колит. Както в дисертацията, така и в монографията се обсъжда терапията на ВЧЗ в детската възраст.

- ✓ Диагностика и лечение на стомашно-чревните заболявания при децата и юношите

Поредица от изследвания с участието на д-р Колева оценяват симптомите, диагнозата, последиците и терапията на целиакията при генетично обременени хора. Обсъждат се клиничната картина на целиакията при деца, значението и трудностите на безглютеновата диета в терапията, функцията на DEXA, както и остеокалцинът и остеопротегеринът при свързаната с целиакията остеопороза. Д-р Колева участва в публикации относно пациенти с панкреатит, муковисцидоза и чернодробни аномалии. Обръща се внимание на това, че в България трябва да се лекува недохранването при деца с муковисцидоза и да се осигурява правилно хранене и качество на живот. Генетични мутации в тази група пациенти се свързват с панкреатит, хепатит и цироза. Разнообразни други статии във връзка с ГЕРБ в детската възраст и оториноларингологията, инвазивен диагностичен подход с помощта на импедансна pH-метрия при ГЕРБ при кърмчета в УМБАЛ "Света Марина"-Варна и ефектите на антирефлуксните млека за кърмачета допълват научното портфолио на кандидата. Д-р Колева участва и в изследвания изясняващи ефекта на микробиома и неговата манипулация чрез пробитоиди при различни състояния в детската възраст.

- ✓ Диагностика и лечение на чернодробните заболявания при децата и юношите

Няколко статии са посветени на неалкохолния стеатохепатит (НАСХ) в детската възраст. Посочват се иновативни лабораторни показатели, свързани със системи за изобразяване и класификация, а в друга се анализира експресията на микро РНК при тези младежи. Изтъква се значението на СК-18 като основен биомаркер, а артериалната хипертония, повишените нива на АЛАТ и инсулиновата резистентност са важни клинико-биологични признания. Изследва се патогенезата на мастната дегенерация на черния дроб с акцент върху НАСХ и сънната апнея при деца. Демонстрира се значението в България на изследвани микрорибонуклеиновите киселини, серологичните тестове и еластографията за идентифициране на НАСХ.

4. Критични бележки и препоръки

В набора документи липсват данни за изявите на кандидата в наши и международни конгреси и конференции. Личните ми впечатления са, че д-р Колева е един от търсеният лектори в областта на детската гастроентерология. Презентациите ѝ допринасят за разпространението на съвременните знания и насоките на развитие на тази област. Ето защо добре би било и тази част от дейността ѝ да се има предвид, независимо от факта, че наукометричната стойност на тези изяви е малка. Значима е практическата им стойност.

5. Заключение

Обобщеният анализ на представените по-горе аспекти показват, че наукометричните показатели, професионална квалификация и социален авторитет на д-р Красимира Колева отговарят напълно на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академична длъжност *Доцент* в Медицинския университет *Проф. д-р Параскев Стоянов – Варна*.

Поради това и поради личните ми впечатления от нейната академична активност и професионална колегиалност, препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за заемането от кандидата д-р Красимира Иванова Колева, д.м. на академичната длъжност *Доцент* в Медицинския университет „*Проф. д-р Параскев Стоянов*“ – Варна.

гр. Варна, 18.09.2022 г.

Подпись: .....

проф. д-р Ружа Панчева-Димитрова, д.м.